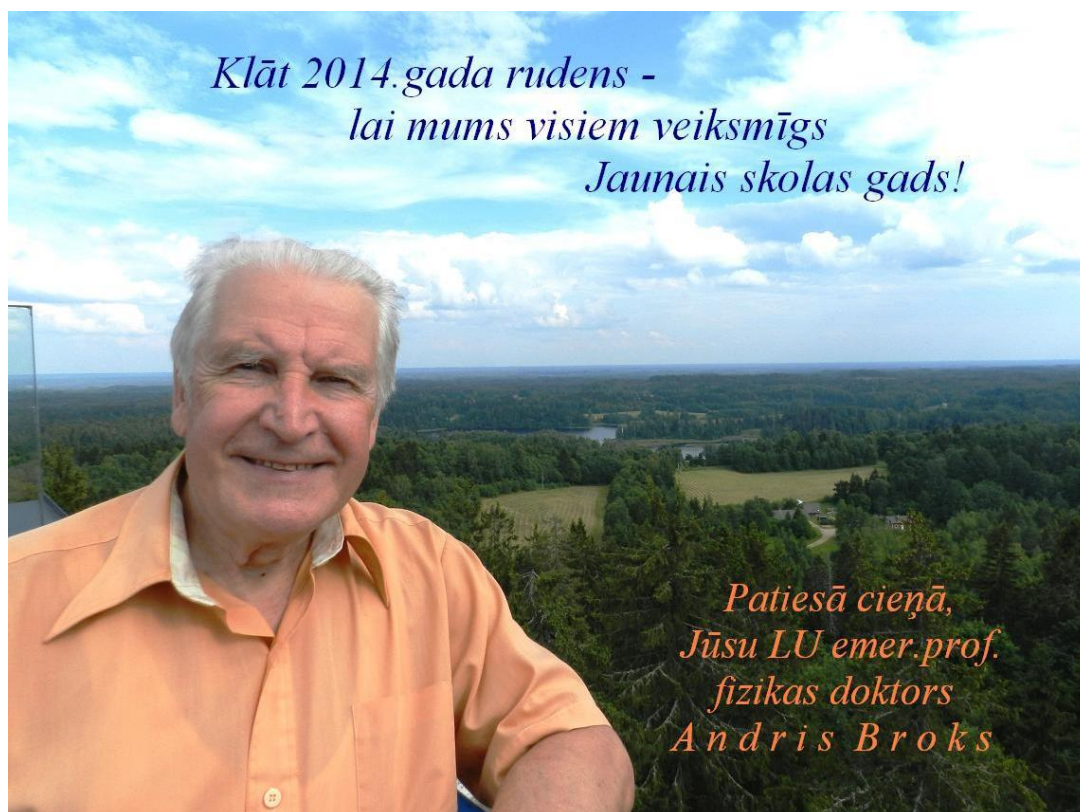

Latvijas Universitāte

Studiju kurss DOMĀŠANAS SISTEMOLOĢIJA

<http://blogi.lu.lv/broks/2012/03/08/autorkurss-domasanas-sistemologija-anno-2002/>

DZĪVES
PIEREDZE
(zināšanas,
attieksmes,
prasmes)

DZĪVEI
(izziņai,
apdomai,
rīcībai)

LU emer.prof., Dr.fiz. A N D R I S B R O K S

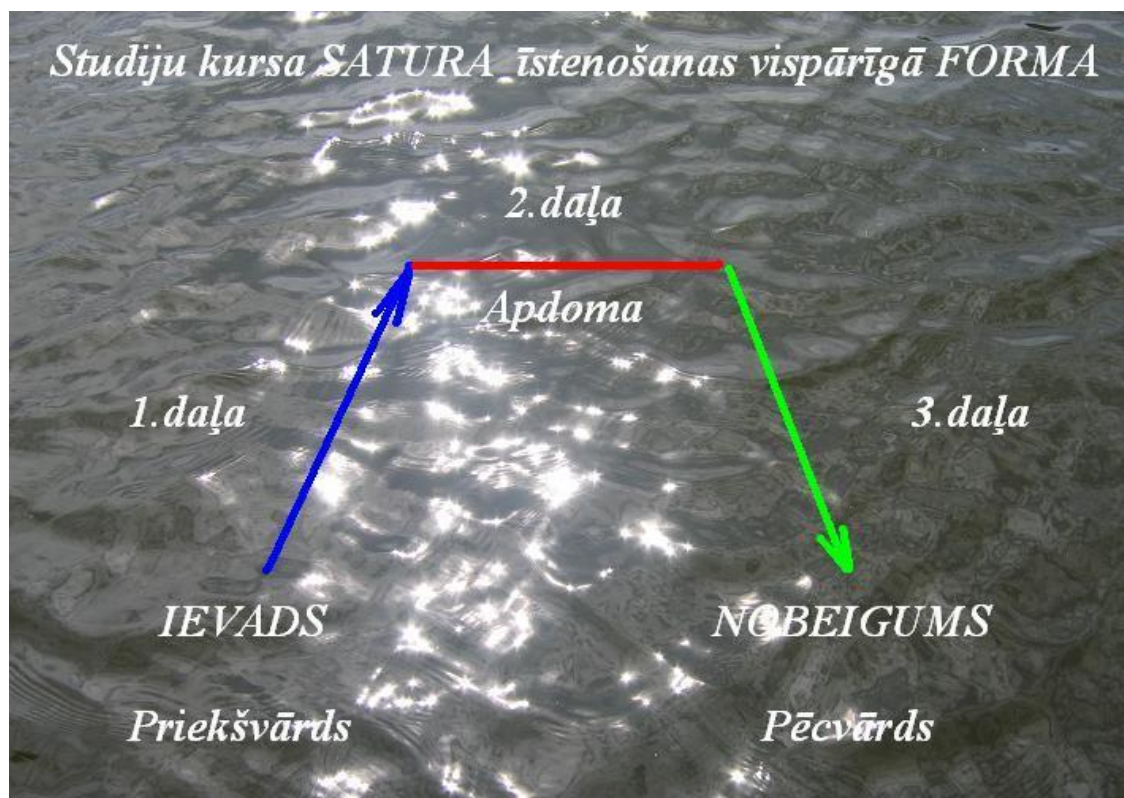
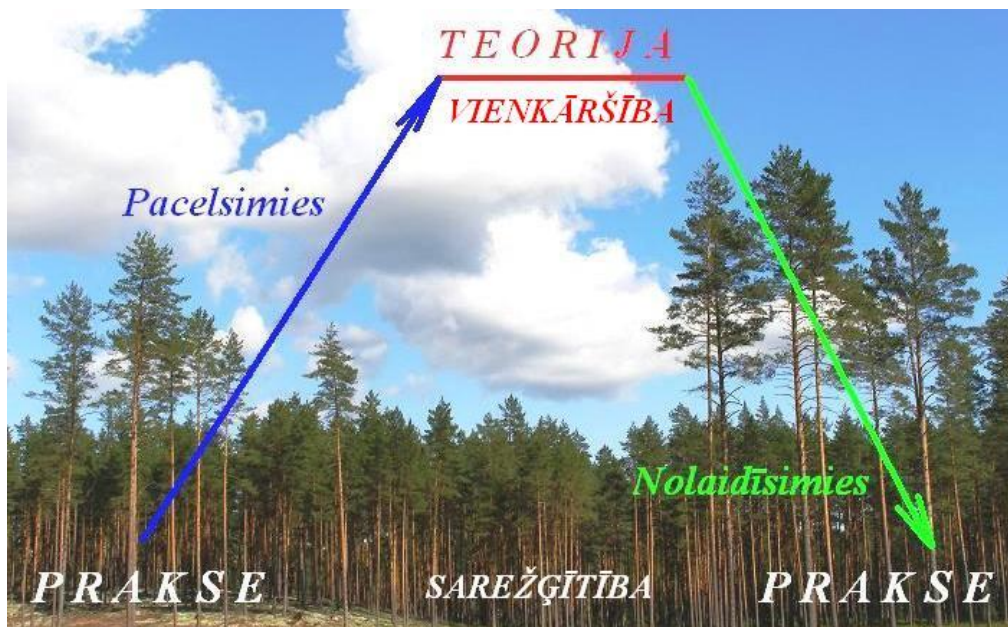
Tālrunis: 26 567 120 (mob)

E-pasts : andris.broks@lu.lv

Blogs : <http://blogi.lu.lv/broks/>

PRIEKŠVĀRDS (pirmā puse)

1. Mūsu dzīves universālā **TRAPECE**

2. Kursa sūtība un būtība, mērķis un uzdevumi

*Studiju kurss
DOMĀŠANAS
SISTEMOLOĢIJA*

Kursa sūtība un būtība :

*domāšanas sistēmiskuma
jeb sistēmiskās domāšanas
apzināšana izmantošanai
dzīves praksē.*

SISTĒMU TEORIJA PRAKSEI!

*Studiju kurss
DOMĀŠANAS
SISTEMOLOĢIJA*

Mērķis :

*iegūt sev jaunu dzīves pieredzi
savai dzīvei*

*Trīs
galvenie
uzdevumi :*

- 1) iegūt sev jaunas z i n ā š a n a s ,*
- 2) izveidot sev jaunas a t t i e k s m e s ,*
- 3) apgūt jaunas p r a s m e s izmantot jaunās
zināšanas un attieksmes savas dzīves praksē*

Komentāri par studiju kursa būtību un sūtību

Būtība – domāšanas sakārtotības jeb sistēmiskuma apzināšana, apziņas sistēmiskās organizācijas un darbības noskaidrošana.

Sūtība – apzinot sistēmisko jeb sakārtoto domāšanu, tiek pilnveidota mūsu domāšana dzīves problēmu efektīvākai risināšanai.

Domāšanas sistēmiskuma / sistēmiskās domāšanas

izzināšana un **izmantošana** cilvēku domāšanas pilnveidei –

lūk, studiju kursa „Domāšanas sistemoloģija” būtības un sūtības

īss, skaidrs un izsmelošs raksturojums.

Sistemoloģija – lietišķā sistēmu teorija konkrētai dzīves nozarei

DOMĀŠANAS SISTEMOLOĢIJA –

sistēmu **TEORIJA** (būtība) domāšanas **PRAKSEI** (sūtība)

Komentāri par studiju kursa satura struktūru

Kursa struktūrdaļas veltītās domāšanas sistēmiskuma

izzināšanai (1.daļa - **pacelšanās**) un tās izmantošanai (3.daļa - **nolaišanās**), bet abas šīs daļas kopsaista **teorija** (2.daļa)

* **IEVADS** (pamatjēdzienu skaidrojums)

* **1.daļa** – domājot Lielās Domas, tiek apzināts domāšanas sistēmiskums - sistēmiskā domāšana (domu kopsaistības atbilstošās domu struktūrās).

* **2.daļa** – SISTĒMU TEORIJA kā īss, skaidrs un izsmelošs sistēmiskās jeb sakārtotās domāšanas vispārīgs zinātniskais apraksts.

* **3.daļa** – apdomājot izvēlētas mūsu dzīves jomas (cilvēkdarbību vadība, pasaules parādību zinātnisko pētniecība, izglītojošā darbība un personības struktūra), tiek studēta sistēmiskās domāšanas izmantošana dzīves praksē.

* **NOBEIGUMS** (studiju pārskats, kopsavilkums)

Studiju kursa nosaukums

DOMĀŠANAS SISTEMOLOĢIJA

akcentē sistēmiskās domāšanas teorijas praktisko

jeb tehnoloģisko nozīmību cilvēkdarbību pilnvērtīgā īstenošanā !

3. Studiju kursa DOMĀŠANAS SISTEMOLOĢIJA apraksts

Kursa a n o t ā c i j a

Kursa **MĒRĶIS**: iepazīt sistēmu teoriju kā vispārīgu zinātnisku teoriju par pasaules sakārtotu atveidi cilvēka apziņā un apgūt tās pamatatziņu lietojumu mūsu dzīves praksē.

Kursa **UZDEVUMI**: apgūt z i n ā š a n a s - sistēmu teorijas filozofiskie un psiholoģiskie pamati, sistēmu teorijas pamatjēdzieni un vispārīgās struktūras, galvenie sistēmu tipi, klasifikācijas; apgūt p r a s m e s - vienkāršu sistēmu analīze un sintēze, orientācija pasaules parādību (lietu un procesu) daudzveidībā, sistēmteorijas lietošana problēmu risināšanā, mērķtiecīgu cilvēkdarbību organizācijā; pilnveidot a t t i e k s m e s saistībā ar sistēmiskās domāšanas attīstību savai un sabiedrības dzīvei, kā arī saistībā ar mūsdienu politisko un ekonomisko sistēmu attīstību pasaulē, Eiropā un Latvijā.

Kursa s a t u r s

IEVADS

Pamatjēdzieni, to skaidrojums: sistēmu teorija kā fundamentāla zinātniska teorija par pasaules sakārtotu atveidi cilvēka apziņā un nozaru sistemoloģijas kā vispārīgo sistēmu teoriju atziņu lietojumi praktisko lietu un procesu strukturētai apzināšanai un izmantošanai.

1. PASAULE, CILVĒKS, SABIEDRĪBA, DZĪVE

Pasaule un Cilvēks (cilvēks pasaulē un pasaule cilvēkā), apziņas sistēmiskā organizācija un darbība. **Pasaule** kā daudzveidīgu parādību jeb mainīgu ķermeņu kopums un cilvēks kā viena no šīm parādībām jeb mainīgajiem ķermeņiem. **Cilvēks** kā miesa un gars, gars - cilvēka jūtu, prāta un gribas vienota izpausme. Cilvēka apziņas informacionālais raksturs, gars kā cilvēka nervu sistēmā iemiesota informācija. Garīgā darbība - domāšana kā informācijas procesēšana (ieguve, apstrāde, uzglabāšana, pārvade, izmantošana). *Pasaules atveide cilvēka apziņā*, tās mākslinieciskā un zinātniskā forma. Novērojumi un saziņa cilvēka pasaules apziņas veidošanā. Materiālā (konkrētā) un domu (abstraktā) pasaule Saprātīgais cilvēks (griba, jūtas, prāts). **Dzīve** kā daudzveidīgu cilvēkdarbību kopums - cilvēka īstenošanās kopsaistībā ar savu apkārtni jeb dzīvesvidi (cilvēkvidi, dabasvidi un tehnovidi). Cilvēkdarbību universālais cikls - izzīņa, apdoma, rīcība. Materiālā un garīgā, apzinātā un neapzinātā dzīve. **Sabiedrība** kā daudzveidīgu cilvēku kopums. Individuālais un kolektīvais (personīgais un sabiedriskais), sabiedrības materiālā un garīgā dzīve. Sabiedrības dzīves sinerģija - valstiskā organizācija. Sociālo izmaiņu un pārmaiņu sistēmika 20./21. gs. mijā - globalizācija, liberalizācija, sabiedrības dzīves ilgspejīga un līdzsvarotība attīstība.

2. SISTĒMU TEORIJA

Pasaules parādību kopsaistības ideja un *jēdziens par pasaules sakārtotību* cilvēka apziņā. Sistēmu teorija (sistēmika) – fundamentāla zinātniska teorija par pasaules sakārtotību kā visa kopsaistības izpausmi, saprātīgā cilvēka pasaules skatījumu un redzējumu, veselā un daļu attiecībām. Sistēmu teorijas *pamatjēdzieni* - ķermeņi, vides un sistēmas, sistēmu īpašības, īpašību izcelsme jeb ģenēze, sistēmu sastāvs, uzbūve jeb struktūra, struktūru hierarhija. *Sistēmu zinātniskā pētniecība* - sistēmu apraksta valodas, telpas un laika jēdzieni. Sistēmu ar cilvēkam nepieciešamām īpašībām veidošana, sistēmu projektēšana Dažādu praktisko sistēmu - teorētisko domu struktūru realizācijas piemēri.

2. PRAKTISKO NOZARU SISTEMOLOĢIJAS

Zinātniskās pētniecības darbības sistemoloģija - pētniecības sistēmiskā organizācijas un īstenošanas. sistēmiskais skatījums un redzējums. Zinātnes un tehnikas revolūcija, tās sasniegumu izmantošana. Globalizācijas procesu sistēmiskums.

Vadības procesu sistēmiskā organizācija un īstenošana. Valsts un iestādes kā sistēmas - sabiedrības mērķtiecīgas darbības organizācijas veids, to vispārīgā funkcionālā struktūra, darbības vadība (politika, pārvalde un ekonomika, kvalimetrija) un izpilde, sabiedrības darbības organizācijas hierarhija, satura un formas aspekti. Determiniskie un stohastiskie procesi sabiedrības dzīvē. Automatizētās un automātiskās procesu vadības sistēmas.

Izglītības sistemoloģija: izglītojošā darbība kā īpaši organizēts dzīves pieredzes dzīvei ieguves process un rezultāts, izglītojošā darbība kā mērķtiecīga cilvēkdarbība personas un sabiedrības līmeņos, izglītošanās visa cilvēka mūža ilgumā. Izglītības sistēma kā sabiedrības mērķtiecīgas izglītojošās darbības organizācijas veids, tās funkcionālā hierarhiskā struktūra (izglītības vadība un izpilde - izglītības politika, pārvalde un ekonomika, kvalimetrija un pedagoģija).

Personības sistēmiskā attīstība: personības struktūra kā personas garīgo īpašību sistēma. personības harmoniskās jeb līdzsvarotās attīstības sistēmiskais skatījums un redzējums,

Vērtību sistemoloģija: vērtēšana mērķtiecīgu cilvēkdarbību struktūrā, vērtību klasifikācijas, vērtīborientācijas attīstība cilvēka dzīves ritumā.

NOBEIGUMS

Studiju pārskats - kursa apguves gaitā iegūtās atziņas, to apspriešana. Sistēmiskās domāšanas attīstības aktualitātes, sistēmu teorijas un nozaru sistemoloģiju apguve mūsdienu mūžizglītības kontekstā.

Prasības kursa studiju rezultātu vērtējuma ieguvei

Lai iegūtu studiju kursa īstenojuma novērtējumu, ikvienam studentam (-ei):

* jāizveido rakstiski noformēts studiju procesā veiktā **izglītojošā zinātniskā pētījuma „SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA” p ā r s k a t s**, kurš satur pētījuma IEVADU, **fundamentālo daļu** un **lietišķo daļu**, kā arī atbilstošu NOBEIGUMU un studēto informācijas avotu sarakstu. Pārskata kopapjoms līdz 10 lpp. teksta datornoformējumā, neskaitot pievienotās domu kartes – struktūrloģiskās shēmas un izmantoto informācijas avotu sarakstu.

* jā sagatavo un jāveic pētījuma pārskata kopsavilkuma **publiskis ziņojums (prezentācija)** studiju noslēguma seminārā - konferencē (eksāmenā).

Lai mums visiem labi veicas!

4. Studijām ieteicamo informācijas avotu saraksts

Patstāvīgajam studiju darbam ieteicamais kursa klātienes nodarbību materiāls (strukturloģisko shēmu jeb domu karšu kopas, lekciju audio ieraksti u.c. materiāli), kā arī citu izvēlētu info avotu īsi raksturojumi tiek ievietoti un laika gaitā papildināti kursa autora LU bloga <http://blogi.lu.lv/broks/> dotajam kursam veltītajā sadaļā, kura adrese ir <http://blogi.lu.lv/broks/2012/03/08/autorkurss-domasanas-sistemologija-anno-2002/>

Līdztekus klātienes nodarbību materiāla studijām noteikti veicami arī patstāvīgi kursam atbilstošas informācijas meklējumi un studijas. Šodien visiem interesentiem plaši un ērti pieejamas ir internetā izvietotās informācijas krātuves, taču atsevišķos gadījumos der izmantot arī vērtīgus senāko laiku materiālus grāmatu formā. Visbeidzot, **neaizmirsīsim, ka pētījuma pārskata noslēgumā noteikti ir jāsniedz arī izmantotajos informācijas avotos rasto un studēto materiālu uzrādījums.**

Galvenie studijām ieteicamie informācijas avoti apkopoti šādā sarakstā.

P a m a t a v o t i

A.Broks. KURSA KLĀTIENES NODARBĪBU MATERIĀLI (vizuālie uzskates materiāli – domu kartes, lekciju video un audio ieraksti). <http://blogi.lu.lv/broks/>, konkrēti <http://blogi.lu.lv/broks/2012/03/08/autorkurss-domasanas-sistemologija-anno-2002/>

A.Broks. SISTĒMAS AP MUMS UN MĒS SISTĒMĀS. - Rīga, “Zinātne”, **1988** (94 lpp.). Grāmatas elektroniskā fotokopija - <http://blogi.lu.lv/broks/category/sistemiska-domasana/>

A.Broks. SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA MŪSDIENU DZĪVĒ UN IZGLĪTĪBĀ. – Proceedings of the 4th International Scientific Conference „Rural Environment.Education.Personality (REEP)” No.4, Latvia University of Agriculture, Jelgava, **2009** (pp.207- 216). <http://blogi.lu.lv/broks/category/sistemiska-domasana/>

A.Broks. IZGLĪTĪBAS SISTEMOLOĢIJA. - Rīga, “RaKa”, **2000** (175 lpp.). Manuskripta elektroniskā kopija - <http://blogi.lu.lv/broks/category/izglitibas-sistemologija/>

- **E.B Agoshkova.** SYSTEMS THINKING IN THE TWENTY-FIRST CENTURY. <http://web.bu.edu/wcp/Papers/TKno/TKnoAgos.htm> (accessed 6.09.2010)
- **Д.Медоуз.** АЗБУКА СИСТЕМНОГО МЫШЛЕНИЯ. - Москва, БИНОМ. Лаборатория знаний, 2010 (343 стр.).
- **V.Palamarčuka.** SKOLA MĀCA DOMĀT. - Rīga, „Zvaigzne“, **1984** (108 lpp.). Elektroniskā fotokopija - <http://blogi.lu.lv/broks/v-palamarcuka-monografija-skola-maca-domat1984/>

- **T.Bazens.** EFEKTĪVAS MĀCĪŠANĀS ROKASGRĀMATA. - Rīga, Jāņa Rozes apgāds, 2008 (159 lpp.).
- **K.Vilbers.** VISAPTVEROŠĀ TEORIJA. - Rīga, „Jumava”, 2010 (229 lpp.).
- **E.de Bono.** DOMĀ! KAMĒR NAV PAR VĒLU. - Rīga, „Zvaigzne ABC”, 2012 (255 lpp.).
Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-e-bono-doma-kamer-nav-par-velu-zvaigzne-abc2012/>
- **Dž.Blasovičs, Dž.Beilensons.** BEZGALĪGĀ REALITĀTE – avatāri, nemirstība un virtuālās revolūcijas rītausma. – Rīga, apgāds “Lietusdārzs”, 2012 (271 lpp.)
Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-dz-blasovics-dz-beilensons-bezgliga-realitate-avatari-nemirstiba-un-virtualas-revolucijas-ritausma-2012/>
- **A.Vilks.** IEVADS LOĢIKĀ. - Rīga, “RaKa”, 2003 (111 lpp.). Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-a-vilks-ievads-logika2003/>
- **Джозеф О’Коннор, Ян Мак-Дермотт.** ИСКУССТВО СИСТЕМНОГО МЫШЛЕНИЯ. Киев, “София”, 2001 (304 стр.). Также – Москва: АЛЬПИНА БИЗНЕС БУКС, 2006. Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-j-oconnori-mcdermott-iskusstvo-sistemnovo-mishljenija2006/>
- **В.Н. Волкова.** ИЗ ИСТОРИИ ТЕОРИИ СИСТЕМ И СИСТЕМНОГО АНАЛИЗА. – СПб.: изд. СПбГПУ, 2001, 2004 <http://tsisa.ru/history/>

Papildus avoti

- **A.Broks.** SISTEMOLOĢIJA MŪSU DZĪVES UN IZGLĪTĪBAS PILNVEIDEI. - “Skolotājs”, Nr.4, 2002 (44.- 50.lpp.)
<http://blogi.lu.lv/broks/category/izglitibas-sistemologija/>
- **A.Broks.** LATVIJAS IZGLĪTĪBAS SISTĒMA MAINĪBĀ: 1993-1998-2003. - “Skolotājs”, Nr.4, 2003 (19.- 26.lpp.).
<http://blogi.lu.lv/broks/category/izglitibas-sistemologija/>
- **A.Broks.** KĀDU KAM IZGLĪTĪBU KĀDAI DZĪVEI. - “Skolotājs”, Nr.2 (50), 2005 (13.-22..lpp.). <http://blogi.lu.lv/broks/category/izglitibas-sistemologija/>
- **Heylighen, F., Joslyn, C. (1992)** WHAT IS SYSTEMS THEORY?
<http://pespmc1.vub.ac.be/SYSTHEOR.html>,
- **A.Ivins.** PAREIZAS DOMĀŠANAS MĀKSLA. - Rīga, “Zinātne”, 1989 (239 lpp.)
- **R.Fišers.** MĀCĪSIM BĒRNIEM DOMĀT. – Rīga, RaKa, 2005 (325 lpp.).
Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-r-fisera-gramatam-macisim-berniem-2005/>
- **R.Fišers.** MĀCĪSIM BĒRNIEM MĀCĪTIES. – Rīga, RaKa, 2005 (219 lpp.).
Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-r-fisera-gramatam-macisim-berniem-2005/>

- **K.Wilber.** THE INTEGRAL VISION. – Shambala, Boston-London, 2007
Info par grāmatu:
http://blogi.lu.lv/broks/files/2010/01/K.Wilber-The-integral_vision2007.pdf
- **E. de Bono.** SEŠAS DOMĀŠANAS CEPURES. - Rīga, „Zvaigzne ABC”, 2009 (199 lpp.).
- **Ričards A.Bouvels.** GARA INTELIĢENCE - 7 soļi. - Rīga, „Zvaigzne ABC”, 2007 (246 lpp.).
- **D.Kānemans.** DOMĀ ĀTRI, DOMĀ LĒNĀM. – Rīga, Jumava, 2012 (550 lpp.)
Info par grāmatu: <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-daniels-kanemans-doma-atri-doma-lenam-2012/>
- **А.А.Давидов.** СИСТЕМНАЯ СОЦИОЛОГИЯ. – Москва, изд.ЛКИ, 2008 (192 стр.) Info par grāmatu:
<http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-a-a-denisovs-sistemnaja-sociologija-2008/>
- **В.Н.Волкова, А.А.Денисов.** ТЕОРИЯ СИСТЕМ. - Москва, «Высшая школа», 2007 (511 стр.) Info par grāmatu:
<http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-v-volkovaa-denisov-teorija-sistem-2006/>
- **В.К.Толкачев.** РОСКОШЬ СИСТЕМНОГО МЫШЛЕНИЯ. СПб: Изд. «Валери СПД», 1999 (348 стр.) Info par grāmatu <http://blogi.lu.lv/broks/info-par-gramatu-v-tolkachov-roskosh-sistemnovo-mishljenija-1999/>
- **Н.Ārente.** PRĀTA DZĪVE - I. DOMĀŠANA. - Rīga, Atkl.sab.fonds ”Inteleks”, 2000 (244 lpp.).
- **Н.Ārente.** PRĀTA DZĪVE - II. GRIBĒŠANA. - Rīga, Atkl.sab.fonds”Inteleks”, 2001 (196 lpp.)
- **A.Kalme.** SISTĒMISKUMS KĀ PASAULES BŪTĪBA.
<http://tautiskums.blogs.lv/2008/04/03/sistemiskums-ka-pasaules-butiba-1dala/>
<http://tautiskums.blogs.lv/2008/04/03/sistemiskums-ka-pasaules-butiba-2dala/>
- **С.Л. Рубинштейн.** БЫТИЕ И СОЗНАНИЕ.ЧЕЛОВЕК И МИР. - СПб.:Питер,2003 (512 стр).
- **Э.Морен.** МЕТОД. ПРИРОДА ПРИРОДЫ. – Москва, изд. Прогресс-Традиция, 2005 (464 стр.)
- **Napoleons Hills.** POZITĪVĀS DOMĀŠANAS SPĒKS. - Rīga, „Jumava”, 2008 (318 lpp.).
- **Л.В.Черенкова и др.** ПСИХОФИЗИОЛОГИЯ В СХЕМАХ И КОММЕНТАРИЯХ. - Санкт-Петербург, изд. “Питер”, 2006 (240 стр.)
- **I.Vilks.** ZINĀTNISKĀ ĒTIKA JEB DOMĀJOŠĀ CILVĒKA CEĻŠ. – Rīga, Mācību grāmata, 2008 (196 lpp.)
<http://blogi.lu.lv/broks/imants-vilks-monografija-zinatniska-etika-2008/>
- **M.Kūle.** EIRODZĪVE. – Rīga, LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2006 (435 lpp.).
- **И.Валлерстайн.** КОНЕЦ ЗНАКОМОГО МИРА: СОЦИОЛОГИЯ XXI ВЕКА. – Москва : изд. Логос, 2004 (368 стр.)

Vēl dažādi papildus a v o t i

Теория систем и системный анализ <http://tsisa.ru>

Системный подход <http://www.humans.ru>

Системный подход <http://www.humans.ru/humans/79128>

Системное мышление [http://www.ou-ink.ru/pub/2004_mp_5\(93\).htm](http://www.ou-ink.ru/pub/2004_mp_5(93).htm)

Holistic Education Network of Tasmania, Australia www.hent.org

Systems Thinking http://www.hent.org/world/rss/files/systems_think.htm

Usage of Systems Thinking

<http://www.crossroad.to/Excerpts/community/system-theory.htm>

Learning for sustainability Systems thinking

http://learningforsustainability.net/research/systems_thinking.php

D.K.Hitchins Systems thinking <http://www.hitchins.net/SysThink.html>

Center of Ecoliteracy Systems thinking

[\http://www.ecoliteracy.org/nature-our-teacher/systems-thinking

Wikipedia Systems (thinking, approach, science etc.)

http://en.wikipedia.org/wiki/Systems_thinking

Visual Communication - creation of schemas

Smart Draw (video clip about drawing thought structures)

<http://www.smartdraw.com/specials/sd/watch-video.htm?id=353004&gclid=CIWBiqz0wqoCFcsXzQodykFvHQ>

Mind maps <http://www.mindmaps.com/>

Системное мышление

<http://newcode.ru/doku.php/system-thinking> [accessed 9.08.2011]

Институт НеОКода : <http://newcode.ru/doku.php/>

Gene Bellinger Mental Model Musings, 2004

<http://www.systems-thinking.org/> [accessed 7.08.2011]

Basic Concepts of the Systems Approach

<http://pespmc1.vub.ac.be/SYSAPPR.html> [accessed 8.08.2011]

Peter Senge **Systems thinking for managers**

SoL- the Society for Organizational Learning Cambridge, Massachusetts,
USA <http://www.solonline.org/> [accessed 8.05.2012]

Fritz, J. (2012) Systems Theory Overview.

<http://www.cs.unb.ca/profs/fritz/cs3503/system35.htm>

Videolekcijas

*A.Broks DS kursa 2014-15.skolas gada lekciju video ieraksti

DS_2014-15_1.mape : <https://failiem.lv/u/ycbmzz>

DS_2014-15_2.mape : <https://failiem.lv/u/gmbekks>

DS_2014-15_3.mape : <https://failiem.lv/u/myjayhi>

* Meeting with Peter Senge

http://www.youtube.com/watch?v=b1G0Fs_u4g

* A Theory of a System for Educators and Managers

<http://www.youtube.com/watch?v=2MJ3lGJ4OFo>

* Systems Thinking

<http://www.youtube.com/watch?v=RQpirPgfkYk>

<http://www.youtube.com/watch?NR=1&v=XAI85rSLfPY&feature=endscreen>

<http://www.youtube.com/watch?v=pElXE9DI9e4>

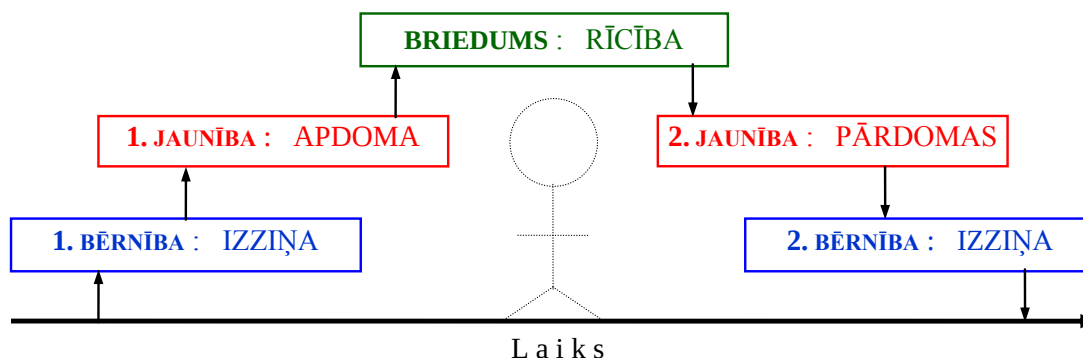
<http://www.youtube.com/watch?v=97KnG2Q4U6Q>

<http://www.youtube.com/watch?v=OhbhaN3IGP4>

PRIEKŠVĀRDA pirmās puses noslēgumā nedaudz par studiju kursu autoru un īstenotāju – Andronkuli.

Cilvēka mūžs pasaules procesu ritumā

Andronkuļa **1.bērnība** sākās 1942.gadā Valkā, bet no 1945. gada tika aizvadīta Valmierā. Bērnība un 1.jaunības sākumi saistās ar Valmieras 11 varoņu - komjauniešu vārdā nosaukto vidusskolu un Valmieras 3.vidusskolu. Pēc vidējās izglītības ieguves no 1960.gada sākās studijas LVU Fizikas un matemātikas fakultātē. Tā līdz pat šai dienai ir arī viņa vienīgā pamatdarba vieta, lai gan laika gaitā visai daudz ir strādāts arī ārpus tās. **1.jaunība** – tā ir zinātniskā darbība cietvielu fizikā (studijas, aspirantūra, disertācija 1974.g., stažēšanās ASV 1976/77.ak.gadā) un ģimenes izveide 1969.gadā (viena sieva, divi bērni un pašlaik arī trīs mazmeitiņas). **Brieduma gadi** aizvadīti izglītības vadības darbos LVU/LU un arī ārpus tās (Latvijas Izglītības likuma izstrāde 1994-1998.g., vieslektors citās Latvijas augstskolās, vidusskolās u.c.). **2.jaunība** aizsākta ar īpašu pievēršanos izglītojošajai darbībai gan augstskolas, gan vidusskolas izglītības pakāpēs. Šobrīd Andronkuli var raksturot kā sistēmteorētiķi, kurš sakārto savu dzīves pieredzi fizikā, izglītības vadībā, pedagoģijā un nu jau LU emeritētā profesora statusā turpina aktīvi nodot šo pieredzi saviem skolēniem, studentiem un kolēģiem – visdažādāko cilvēkdarbību pētniekiem un īstenotājiem.

Kurss DOMĀŠANAS SISTEMOLOĢIJA
ir jāstudē sistēmiski – pa daļām to savstarpējā kopsaistībā un
vispārējā kontekstā!

Veiksmīgas mums visiem kursa
DOMĀŠANAS SISTEMOLOĢIJA studijas,
veicot patstāvīgu un radošu, sistēmiski īstenotu
izglītojošo zinātnisko pētījumu par tēmu
“SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA”

P R I E K Š V Ā R D S (otrā puse)

5. Studiju procesa organizācija

Nodarbību (lekc., sem.) kalendārais plāns 2014- 2015 1.sem

1.	2.sept.	Lekcija	P r i e k š v ā r d s Kursa būtība un sūtība, studiju procesa organizācija
2.	9.sept.	Lekcija	
3.	16.sept.	Lekcija	IEVADS Pamatjēdzieni : domāšana, sistēmu teorija, sistemoloģija
4.	23.sept.	Lekcija	
5.	30.sept.	Lekcija	PCDS – Cilvēks Pasaulē - Pasaule Cilvēkā - Dzīve - Sabiedrība
6.	7.okt.	Lekcija	
7.	14.okt.	Lekcija	
8.	21.okt.	Lekcija	
9.	28.okt.	Seminārs	Ziņojumi par pētījuma 1.pusi
Līdz 3.nov. ieskaitot – izgl.pētījuma pārskata pirmās puses (Ievada un 1.daļas) iesniegšana [elektroniski andris.broks@lu.lv]			
10.	4.nov.	Lekcija	SISTĒMU TEORIJA
11.	11.nov.	Lekcija	STP - Valsts
18.novembris - Valsts svētki - Zinātne			
12.	25.nov.	Lekcija	- Vadība
13.	2.dec.	Lekcija	- Izglītība
14.	9.dec.	Lekcija	- Personība
15.	16.dec.	Lekcija	- Vērtības
Līdz 15.janv. ieskaitot – izgl.pētījuma pilnā pārskata iesniegšana [elektroniski andris.broks@lu.lv]			

Studiju NOSLĒGUMS : pētījuma pārskatu prezentācija, pēcvārds

1.grupa	Piektdiena, 16.janvāris	14:00 -17:00 (10 stud.)
2.grupa	Ceturtdiena,	9:00 -12:00 (10 stud.)
3.grupa	22.janvāris	14:00 -17:00 (10 stud.)
4.grupa	Piektdiena,	9:00 -12:00 (10 stud.)
5.grupa	23.janvāris	14:00 -17:00 (10 stud.)
6.grupa	Ceturtdiena,	9:00 -12:00 (10 stud.)
7.grupa	29.janvāris	14:00 -17:00 (10 stud.)

Klātienēs nodarbību materiāli internetā: 1.mape <https://failiem.lv/u/ycbmfzz>
2.mape <https://failiem.lv/u/gmbekks> 3.mape <https://failiem.lv/u/myjayhi>

Prasības studiju rezultātu novērtējuma ieguvei

Lai iegūtu studiju kursa īstenojuma novērtējumu, ikvienam studentam (-ei) ir jāizveido rakstiski noformēts patstāvīgi un radoši veiktā tematiskā izglītojošā zinātniskā pētījuma „Sistēmiskā domāšana” **p ā r s k a t s**, kurš satur pētījuma **fundamentālo (pacelšanās) daļu** un **lietišķo (nolaišanās) daļu**, kā arī atbilstošu IEVADU un NOBEIGUMU. Pārskata kopapjoms līdz 10 lpp. teksta datarnoformējumā, neskaitot pievienotās domu kartes – struktūrloģiskās shēmas un izmantoto informācijas avotu sarakstu. Pārskats savlaicīgi jāiesniedz elektroniski andris.broks@lu.lv studijas vadošajam docētājam. **Kursa eksāmens īstenojas kā veiktā pētījuma p ā r s k a t a k o p s a v i l k u m a publisks z i ņ o j u m s (prezentācija), šī ziņojuma apspriešana.**

Studiju darba rezultātu iesniegšana un vērtēšana

Pētījuma „Sistēmiskā domāšana” pārskata IEVADS un FUNDAMENTĀLĀ DAĻA jā sagatavo un jāiesūta elektroniski andris.broks@lu.lv līdz 2014.gada **3.novembrim**, bet LIETIŠĶĀ DAĻA un NOBEIGUMS, kā arī pārskata ZIŅOJUMS (PREZENTĀCIJA - kopsavilkuma uzskates materiāli ppt formātā) jāizstrādā un jāiesūta elektroniski ne vēlāk kā **līdz 2015.gada 15.janvārim**. Līdz ar to pētījuma pārskata prezentācija (eksāmens) notiek pēc saskaņota grafika pa grupām laikā no 16.līdz 30.janvārim.

Izglītojošā zinātniskā pētījuma fundamentālās daļas, lietišķās daļas un ziņojuma (prezentācijas) atsevišķo vērtējumu īpatsvari gala novērtējumā ir šādi : 40 % (pētījuma fundamentālā daļa ar ievadu), 40 % (pētījuma lietišķā daļa ar nobeigumu) un 20% (pētījuma pārskata ziņojums). Savlaicīgi neiesniegta pārskata daļas vērtējums tiek samazināts - no 10 uz 8, no 9 uz 7, no 8 uz 6, no 7 uz 5 un no 6 uz 4.

Gala vērtējums = $0,4 \times$ pētījuma pārskata fundamentālās daļas vērtējums + $0,4 \times$ pētījuma pārskata lietišķās daļas vērtējums + $0,2 \times$ ziņojuma (prezentācijas) vērtējums. Piem., $0,4 \times 9 + 0,4 \times 8 + 0,2 \times 10 = 3,6 + 3,2 + 2 = 8,8 \sim 9$ (teicami).

6. METODISKIE NORĀDĪJUMI studiju īstenošanai

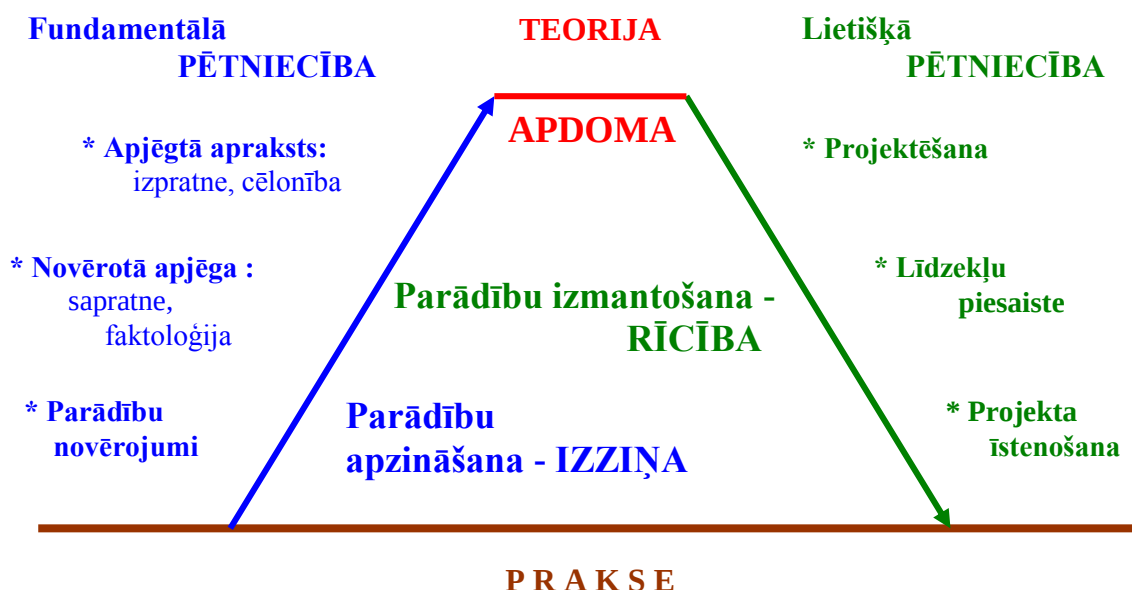
Studijas kā tematisks izglītojošais zinātniskais pētījums

Izteiktais ierosinājums „padomāsim par domāšanu” studiju procesā nozīmē veikt zinātniska rakstura izglītojošo pētījumu par to, par ko jāpadomā. **P ē t ī t n o z ī m ē risināt problēmas – i e g ū t s e v j a u n u d z ī v e s p i e r e d z i** (zināšanas, attieksmes, prasmes), lai novērstu nepieciešamās pieredzes (zināšanu, attieksmju, prasmju) trūkumu aktuālu dzīves vajadzības apmierināšanai.

Kursam atbilstošais studiju process īstenojas kā tematisks izglītojošais zinātniskais pētījums „SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA”

Izglītojošais pētījums mērķtiecīgi ietver divas savstarpēji saistītas pētījuma daļas, kas atbilst attiecīgi kursa 1.daļai (**pacelšanās** – izzinošais jeb fundamentāls pētījums) un kursa 3.daļai (**nolaišanās** – sistēmu teorijā sakņots lietišķais pētījums). Ja pētījuma **fundamentālajā daļā** kā rezultāts tiek izveidots sistēmiskās domāšanas vispārīgs apraksts - **SISTĒMU TEORIJA**, tad **lietišķajā daļā** tiek izstrādāti šīs teorijas praktiskie lietojumi studenta paša izvēlētajā dzīves jomā.

Studijas kā izglītojošā zinātniskā pētniecība

Pētāmā parādība : domāšana. Pētījumā īpaši interesējošais parādības raksturojums (īpašība) : domāšanas sistēmiskums (sakārtotība).

Dotā kursa studiju gaitā vispirms tiek izpētīta - noskaidrota sistēmiskās domāšanas **b ū t ī b a** – tiek rasta atbilde uz jautājumu „**kas tā tāda un kāpēc vispār sistēmiskā domāšana ?**” Tas nozīmē studiju gaitā veikt fundamentāla rakstura zinātnisko pētījumu.

Pēc tam tiek noskaidrota sistēmiskās domāšanas **s ū t ī b a** – tiek rasta atbilde uz jautājumu „**kāpēc man vajadzīga sistēmiskā domāšana?**”, kā to izmantot savā dzīves praksē. Tas savukārt nozīmē veikt lietišķa rakstura zinātnisko pētījumu.

Apdoma – izzinātā domāšanas sistēmiskuma jeb sistēmiskās domāšanas teorija - **SISTĒMU TEORIJA** ir veiktā fundamentālā pētījuma **VISPĀRĪGS PĀRSKATS**. Sistēmiskās domāšanas jeb **sistēmu teorija** kā tilts savieno studiju **pacelšanās** posmu – sistēmiskās domāšanas **fundamentālo pētniecību** ar studiju **nolaišanās** posmu - sistēmiskās domāšanas **izmantošanas lietišķo pētniecību**. Sistēmu teorijas apzināšana kā tilts nodrošina sekojošo nolaišanos atpakaļ praksē, veicot nu jau teorētiski pamatotu rīcību.

Pētījuma „SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA” p ā r s k a t s

Titullapas paraugs

LU fakultāte
Bakalaura studiju
izvēles kurss “Domāšanas sistemoloģija”

Izglītojošā zinātniskā pētījuma
“SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA”
p ā r s k a t s

Studente : Anna Bērziņa anna.berzina@inbox.lv
Docētājs: LU emer.prof. Andris Broks andris.broks@lu.lv

2014

Pētījuma p ā r s k a t a struktūra

IEVADS (pētījuma pamatojums, pētījuma mērķis un uzdevumi)

1.daļa Apziņas sistēmiskā organizācija un darbība

Izglītojošā pētījuma fundamentālā jeb teorētiskā daļa, rodot sev savu atbildi uz jautājumu : kas tā tāda „sistēmu jeb sistēmiskās domāšanas teorija”?

2.daļa Sistēmu teorija praksē

Izglītojošā pētījuma lietišķā jeb praktiskā daļa, rodot sev savu atbildi uz jautājumu : kā es varu izmantot sistēmu jeb sistēmiskās domāšanas teoriju savā darbībā?

NOBEIGUMS (pētījuma pašvērtējums (ieguvumi, veicot doto izglītojošo pētījumu), pētījuma rezultāti (galvenie secinājumi un priekšlikumi)

Izmantoto informācijas avotu saraksts

Pārskata kopsavilkuma ziņojums (prezentācija)

Studiju noslēgums īstenojas kā pētījuma pārskata kopsavilkuma publiska ziņojuma sniegšana, gūto rezultātu apspriešana un vērtēšana. Atbilstošie uzskates materiāli (parasti ppt formātā) jā sagatavo un jā iesniedz vienlaikus ar pētījuma pārskatu. Ziņojums un tā apspriešana, atbildes uz klausītāju jautājumiem ilgst līdz 20 – 30 minūtēm, ietverot ziņojumu (10 min) un atbildes uz jautājumiem.

Ziņojuma struktūra

1.kadrs **Titullapa** (virsraksts, autors)

2.kadrs *Pētījuma pamatojums, mērķis, uzdevumi*

3., 4.kadrs **Pētījuma 1.daļā gūtās galvenās atziņas**

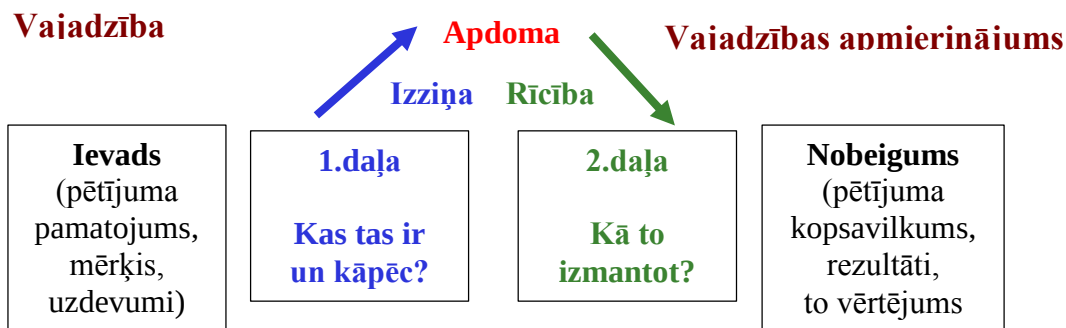
5., 6.kadrs **Pētījuma 2.daļā gūtās galvenās atziņas**

7.kadrs *Pētījuma galvenie secinājumi un priekšlikumi*

8.kadrs **Galvenie izmantotie informācijas avoti**

9.kadrs **Noslēguma lapa**

PRIEKŠVĀRDA noslēgumā vēlreiz sistēmiska domkarte
par izglītojošā zinātniskās pētījuma „Sistēmiskā domāšana”
sūtību un būtību, studiju procesa un rezultātu pārskata pamatstruktūru

Lai mums izdodas pilnvērtīgs un sistēmisks pētījums –
datu ieguve un apstrāde, pārskata izveide un ziņojums par
paveikto izglītojošo zinātnisko pētījumu
“SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA” !